

مهم خدمتونه د کار ادرای لخوا (AMS) قانوني اساس: AIVG (د بیکاری بیمی قانون)

د کار موندنی اداره خدمات

الف) د بیکاری بیمی څخه نغدي گټې: د بیکاری گټه او بیړنی مرستی
ب) د کار موندنی د ودې لپاره گټې: د روزني نور تخصیص، د تقاعد جزوی تخصیص، جزوی تقاعد - تمدید شوی جزوی تقاعد او د نیم وخت تعلیمی تخصیص.
ج) د زرو خلکو لپاره ځانگړي گټې: د تقاعد پرمختگ، انتقالی معاش،
د) د روغتیا ستونزو سره د خلکو لپاره ځانگړي گټه: د بیا روزني تخصیص،

د کار موندنی اداره (AMS) سره د دندې ځای پرځای کولو لپاره، تاسو باید عموماً د کار کولو وړ، د کار کولو لیوالتیا، او بی روزگاره اوسئ. که تاسو د 10 کلونو څخه کم عمر ماشومانو یا معلولیت لرونکو ماشومانو لپاره د ماشوم پاملرنې مسؤلیتونه لرئ: په پیل کې، تاسو باید لږترلږه 16 ساعتونو لپاره شتون ولرئ، مگر تاسو مکلف یاست چې ژر تر ژره د ماشوم پاملرنې تنظیم کړئ او بیا لږترلږه 20 ساعتونو لپاره شتون ولرئ. د ماشوم پاملرنې تخصیص تر لاسه کونکي باید د مناسب ماشوم پاملرنې ترتیباتو ثبوت چمتو کړي.

د دریم هیواد اتباع د کار بازار ته د لاسرسی سره د استوگني معتبر جواز ته اړتیا لري.

د بیکاری حقوق

هر هغه څوک چې ثابتې کړي چې دوی د بیکاری بیمی سره د کار لږترلږه موده لري، د کار ادارې ته شتون لري او د گټې موده یې پای ته نه ده رسولې، د بیکاری حقوق مستحق دي.

استحقاق

کله چې د لومړي ځل لپاره د بیکاری بیمی گټو غواری: د غوښتنلیک سپارلو دمخه په تیرو 2 کلونو کې د 52 اونيو دندې د بیکاری بیمی تابع دي
د نورو کارولو لپاره: د کار 28 اونۍ په تیرو 12 میاشتو کې د بیکاری بیمی تابع دي
د 25 کلنۍ څخه مخکې وزگار خلک: د کار 26 اونۍ په تیرو 12 میاشتو کې د بیکاری بیمی تابع دي.

د بیکاری حقوق اندازه

د بیکاری گټه د بنسټیزو حقوق، د کورنۍ تخصیص او هر اضافي مقدار څخه جوړه ده.
اصلي اندازه د ورځني خالص عاید نږدې 55% ده. خالص عاید د دندې د وروستیو دولسو میاشتو لپاره د میاشتني ناخالص معاش څخه محاسبه کېږي چې د بیکاری بیمی (جمع ځانگړي تادیات) پورې اړه لري، یا، که چېرې دا ډول تادیات شتون نلري، د نورو خوندي شویو مرستو اډو څخه. د هر ماشوم لپاره چې د کورنۍ تخصیص تر لاسه کېږي او د ساتنې لازمي تادیه کېږي، هره ورځ د 0,97 یورو کورنۍ تخصیص ټاکل کېږي، ممکن د متعهد (میره) ملگري لپاره هم. که بنسټیزه اندازه د خسارې د تادیې څخه کمه وي، اضافي پیسې باید پاتې وي.
د 45 کلنۍ څخه، د پخوا په پرتله د بیکاری هیڅ ټیټه گټه نه ورکول کېږي.

د بیکاری گټې لارښود سره اړیکه: <https://www.ams.at/organisation/ams-eservices/online-ratgeber#wien>

د گډون موده

لوټرلږه موده: 20 اونۍ

30 اونۍ: که چیرې د بیکارۍ بیمې پورې اړوند ټول 3 کاله دندې د ادعا کولو دمخه ثابت شي
39 اونۍ: د 6 کلونو دندې د بیکارۍ بیمې سره تړاو لري په تیرو 10 کلونو کې د 40 او پورته عمر لرونکي وزگار خلکو لپاره
52 اونۍ: د کار 9 کاله د 50 کلنۍ څخه په تیرو 15 کلونو کې د بیکارۍ بیمې تابع دي.

د ګډون موده ادامه

وزگار کسان چې د اعظمي اجازې مودې لپاره د ورکړل شوي بیکارۍ ګټې ادعا نه کوي کولی شي د 5 کلونو دننه د بیکارۍ پاتې ګټې ترلاسه کولو ته دوام ورکړي (د رسیدلو وروستی ورځې څخه حساب شوي) وروسته له دې چې د دوی د بیکارۍ ګټې ترلاسه کولو کې مداخله وکړي. که تاسو یو نوی حق ترلاسه کړئ، د دوامدار رسید لپاره هیڅ حق نشته.

اتمام

د بې کارۍ ګټې د ناروغۍ د معاش، د ګټو د دوامداره تادبې، روغتون کې بستر کېدو، په بهر کې د پاتې کېدو، نظامي/ملکي خدماتو، د ماشومانو د پاملرنې د حق، د جلا کېدو د معاش، او د رخصتیدو د معاش په جریان کې ځنډول کېږي. یادونه: عموماً، په بهر کې د بې کارۍ هیڅ ډول ګټې نه ورکول کېږي. په هر صورت، په مجبورونکو شرایطو کې (د مثال په توګه، د کار لټون، روزنه، د کورنۍ بېرني حالتونه)، دوی د محدود وخت لپاره دوام کولی شي، تر اعظمي حد پورې تر 3 میاشتو پورې. د دې لپاره، د توجیه او ملاتړ کونکو اسنادو سره د نرمښت لپاره غوښتنلیک باید د سیمه ایز کارموندني دفتر ته وسپارل شي.

بېرني مرستې

د بېرنيو مرستو حق د بېرنيو خلکو لپاره شتون لري چې د بیکارۍ ګټې مستحق دي (د استحقاق له پای ته رسیدو وروسته په پنځو کلونو کې)، څوک چې د ځای پرځای کولو لپاره شتون لري او څوک چې په بېرني حالت کې دي. کله چې وګورئ چې ایا بېرني حالت شتون لري، ستاسو خپل عاید په پام کې نیول کېږي. د جولای 1، 2018 راهیسې، د ملګري عاید نور په پام کې نه نیول کېږي.

بېرني مرستې د بیکارۍ ګټې 92% یا 95% پورې اړه لري که چیرې لومړنۍ پیسې د معیاري خسارې تخصیص له پورتنۍ حد څخه نه وي.

که چیرې وزگار کس 45 کلنۍ ته رسیدلی وي، د بېرني مرستې ارزونه باید د بیکارۍ ګټې تر ټولو اوږدې مودې پورې اړه ولري.

د ژوند لګښتونو یوښلو کې مرسته، د کورس لګښتونو سره مرسته

وزگار خلک کولی شي د ژوند تخصیص (DLU) د هغه وخت لپاره ترلاسه کړي چې دوی په کورس کې برخه اخلي یا د کار بازار پالیسي اندازه کوي که چیرې د بیکارۍ ګټه یا بېرني مرستې کافي نه وي. مرستې یوازې هغه وخت شتون لري چې کورس یا اندازه له یوې اونۍ څخه اوږده وي او په اونۍ کې له 16 ساعتونو څخه ډیر وي. AMS د معیشت د خونديتوب لپاره لږ تر لږه پیسې په پام کې نیسي (د ځوانانو لپاره تر 18 کلنۍ پورې هره ورځ 66€، 14، د لویانو لپاره 23.82 € او 33,86 € هره ورځ). بې روزګاره خلک دا مرستې د هغو اقداماتو لپاره ترلاسه کوي چې د کار بازار د پالیسي له مخې معنی لري او د کار په بازار کې د ځای پرځای کولو فرصتونو په زیاتوالي کې مرسته کوي. موخه دا ده چې د حرفوي زده کړو یا نورو زده کړو په جریان کې یا د کار پیل کولو لپاره د چمتووالي پرمهال د مالي شتون خوندي کول.

هغه کسان چې ملاتړ کېږي روغتیا، حادثې او د تقاعد بیمه لري. مرستې د مشورې سره تړلي دي او د یوې اندازې ټولې مودې لپاره ورکول کېږي.

لاندې تمویل کېدی شي: د کورس فیس، طبي راپورونه، د ازموینې فیس، د سفر لګښتونه، او نور. په هر صورت، د AMS څخه د تمویل لپاره هیڅ قانوني حق نشته.

د ګډون د مودې لپاره اضافي پیسې:

پداسي حال کې چې د بيا روزني يا بيا روزني يا د AMS په استازيتوب د بيا يوځای کيدو اقدام کې برخه اخلي، وزگار خلک د 2,67€ (2026) اضافي ورځني بيکارۍ گټې مستحق دي.

د تقاعد بيمی گټو دمخه تاديه

وزگار خلک چې د بيکارۍ گټې يا بېرني مرستې ترلاسه کوي او د معلوليت يا حرفوي معلوليت تقاعد لپاره غوښتنليک لري به ورته گټې ترلاسه کولو ته دوام ورکړي، مگر د 3 مياشتو لپاره به نه ساتل کيږي. (توجه: که تاسو په بهر کې پاتې شئ نو تاسو به هيڅ گټه ونه ترلاسه کړئ). وروسته بيا، دوی بايد د بيا ځای پرځای کولو لپاره شتون ولري، حتی که د تقاعد پروسه لا بشپړه شوې نه وي.

هغه کسان چې د باطل يا حرفوي معلوليت تقاعد لپاره غوښتنليک سپارلی وي يوازې د تقاعد وړانديز ترلاسه کوي که چيرې د تقاعد بيمی شرکت تاييد کړي چې دوی کار نشي کولی او دا چې د تقاعد تمه کيدی شي، مگر په دننه کې هيڅ پرېکړه نه کيږي. د حوالي نېټې 2 مياشتې.

اضافي عايد

د 2026 کال د جنوري له لومړۍ نېټې څخه، د بيکارۍ گټو يا نورو AMS گټو ترلاسه کولو پرمهال به د لږ اضافي عايد ترلاسه کول يوازې په څلورو واضح ډول تعريف شوي استثنايي قضيو کې ممکن وي. دا اجازه لري که چيرې د بيکارۍ څخه دمخه د اوږدې مودې لپاره کوچنی پیماننه کار شتون ولري؛ که چيرې يو څوک د جنوري له لومړۍ نېټې څخه دمخه د اوږدې مودې لپاره وزگار و، او لږترلږه د 365 ورځو لپاره د AMS گټې ترلاسه کړې وي؛ که چيرې يو څوک د پای نېټې څخه دمخه لږترلږه د 365 ورځو لپاره د بيکارۍ گټې ترلاسه کړې وي او يا هم 50 کاله يا ډير عمر ولري يا لږترلږه 50% پېژندل شوی معلوليت ولري؛ يا که چيرې يو څوک د کوچنی پیماننه کار څخه دمخه د اوږدې مودې لپاره ناروغ و او د هغې لپاره گټې ترلاسه کړې وي.

که چيرې ټول مياشتنی عايد - حتی د څو دندو څخه - د حاشیوي عايد حد څخه ښکته پاتې شي، فعاليت حاشیوي گڼل کيږي. که چيرې حد څخه تير شي، د روغتيا او تقاعد بيمی اجباري ونډې په اتوماتيک ډول اړينې کيږي، او اضافي ونډې او عايد ماليه ممکن په تير وختونو کې ولگول شي، کوم چې په راتلونکي کال کې ارزول کيږي.

مهمی لارښوونې

د AMS گټو لپاره غوښتنليکونه بايد مسؤل سيمه ايز دفتر ته وسپارل شي. بدلونونه لکه د عايد وضعيت، د ناروغۍ رخصتې، ځای په ځای کيدل، يا په بهر کې پاتې کيدل بايد سمدلاسه راپور شي - لږترلږه د يوې اونۍ دننه. هغه کسان چې د کمپيوټر مهارتونه لري کولی شي د MeinAMS څخه کار واخلي او د مثال په توگه، د بيکارۍ گټو لپاره آنلاین غوښتنه وکړي.

تعلیق: هر هغه څوک چې په ناحقه د دندې د معقول وړانديز څخه انکار کوي يا بې مخنيوی کوي، د 6 اونيو لپاره به هيڅ گټه ترلاسه نکړي، يا د تکراري سرغړونو په صورت کې 8 اونۍ. د تعلیق په وړاندې اپيل ثبت کيدی شي.

د روغتيا، حادثې او تقاعد بيمه: د بيکارۍ د گټو (AMS) ترلاسه کولو په موده کې، د بيمی پوښښ د عمومي ټولنيزې بيمی قانون (ASVG) لاندې شتون لري. په بهر کې د پاتې کيدو يا د گټو د ترلاسه کولو پای ته رسيدو وروسته، روغتيا بيمه د نورو 6 اونيو لپاره اغيزمنه پاتې کيږي، په دې شرط چې لږترلږه 6 پرله پسې اونۍ يا د تير کال په اوږدو کې 26 اونۍ مخکې له مخکې بيمه شوي وي.

استعفا: که چيرې کارمند استعفا ورکړي يا کارمند په گناه کې وي، د بيکارۍ گټې يا بېرني مرستې د کار له پای ته رسيدو څخه د 4 اونيو لپاره ځنډول کيږي. د پایلې په توگه د گټې ټوله موده نه کميږي.

د راپور ورکولو اړتياوي: د بيکارۍ د گټو يا بېرني مرستې ترلاسه کونکي بايد په ټاکل شويو نېټو کې د عامه کارموندني خدماتو (AMS) ته حاضر شي. د نه حاضریدو په صورت کې به د هغې نېټې څخه تر هغه وخته پورې د گټو ځنډول وي چې کس په شخصي توگه راپور ورکړي؛ د گټې موده به د ورک شويو ورځو شمير سره کمه شي (پرته له هغه چې معتبر دليلونه وي). که چيرې د ورک شوي ملاقات او ادعا ترمنځ له 62 ورځو څخه ډير وخت تير شي، نو د اضافي مودې لپاره به هيڅ گټه نه ورکول کيږي.

ځانگړی احکام

1. د EWR/EU په ساحه او سویس کې د کار په لټه کې د اتریش د بیکارۍ ګټې ترلاسه کول

د اتریش ګټو ترلاسه کولو پرمهال، تاسو په EWR یا سویس کې د کار موندلو اختیار لرئ او پدې وخت کې د اعظمي 3 میاشتو لپاره د اتریش ګټو ترلاسه کولو ته دوام ورکړئ.

په اتریش کې لږترلږه د 4 اونيو پخوانی AMS راپور او د اتریش AMS سره د موافقې نیټې څخه د 1 اونۍ دننه راپور یا ریزرویشن په هغه هیواد کې د کار بازار ادارې سره اړین دی چېرې چې تاسو د کار په لټه کې یاست.

ګټه به د اتریش AMS لخوا تادیه کولو ته دوام ورکړي حتی پداسې حال کې چې تاسو د EU په بل هیواد کې د کار په لټه کې یاست. که چېرې د کار لټون ناکام پاتې شي، د ګټې اخیستونکي باید د دريو میاشتو مودې پای ته رسیدو دمخه اتریش ته راستون شي (یا "اعظمي مقدار") - که نه نو هغه به نورې ټولې ادعاګانې له لاسه ورکړي.

پاملرنه: بهر ته د اتریش حقوق صادرول باید د وتلو دمخه د مسؤل سیمه ایز AMS کې په شخصي ډول غوښتنه وشي.

2. په اتریش کې د کار په لټه کې د EWR/EU ساحې او سویس څخه د بیکارۍ ګټې ترلاسه کول

د دې لپاره چې په اتریش کې د کار په لټه کې د EWR ساحې یا سویزرلینډ څخه د بیکارۍ ګټې ادعا کولو ته دوام ورکولو لپاره ، تاسو باید په شخصي ډول په اتریش کې مسؤل سیمه ایز AMS ته د "پورټ ایبل سند U2" (یا E303) ډک شوي پرېزنتیشن سره حاضر شئ. بهر او د بهرنیو موسسو لخوا تایید شوی. نغدي ګټه یوازې هغه وخت تادیه کېدی شي کله چې تاسو د کار موندلو لپاره دا ریزرویشن کړی وي. د بیکارۍ ګټې ترلاسه کولو لپاره د وړتیا اړتیاوې تل د EEA ریاست یا سویزرلینډ اړوند ملي مقرراتو پورې اړه لري.

1 د ورځ قاعده: که چېرې په اتریش کې د بیکارۍ بیمې سره لږ تر لږه 1 ورځ کار وي، د EWR یا سویزرلینډ کې د بیمې پخوانۍ دورې به د اتریش ګټې ته د استحقاق لپاره شمیرل کېږي.

پاملرنه: د پولې هاخوا مسافر هغه خلک دي چې په EWR/EU ریاست یا سویس کې کار کوي او په بل غړي هیواد کې ژوند کوي او په منظم ډول خپل کور (د اوسیدو ایالت) ته راستنېږي، مګر لږترلږه په اونۍ کې یو ځل. د دندې له پای ته رسیدو وروسته، د پولې هاخوا پورته ذکر شوي کارګران کولی شي د دوی د کار موده د دوی سره د استوګنې هیواد ته د AMS لخوا بشپړ شوي "U1 فورمه" په کارولو سره واخلې ترڅو هلته د دوی د بیکارۍ ګټې استحقاق مصرف کړي، که دوی اړتیاوې پوره کړي. د دې غړي هیواد قانون. د کار په هیواد (اتریش) کې د بیکارۍ بیمې څخه د ګټو ترلاسه کول یوازې هغه وخت ممکن دي چې تاسو د خپل استوګنې ځای ثبوت وړاندې کړئ.

پاملرنه: له هغه ځایه چې یوازې خورا مهم احکام دلته بیا تولید شوي، مور له تاسو څخه غوښتنه کوو چې د مسؤل چارواکو یا مشورتی ادارو څخه نور مفصل معلومات ترلاسه کړئ. مور غواړو په ګوته کړو چې د محتاط پروسس کولو سره سره، غلطی واقع کېدی شي او له همدې امله مور پدې معلوماتو پانځه کې د معلوماتو لپاره هېڅ مسؤلیت نه منو!

Beratung für Männer und Frauen

1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 01 712 56 04
http://www.migrant.at E-Mail: migrant@migrant.at

Beratung für Frauen

1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/2/10 Tel: 01 982 33 08
http://www.migrant.at E-Mail: migrantin@migrant.at

Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice Wien und der Magistratsabteilung 17 gefördert

Integration
und Diversität